

รูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21*

AN INNOVATIVE MODEL FOR DEVELOPING BASIC EDUCATION IN THE 21ST CENTURY

ภูมิภาควัฒน์ ภูมิพงศ์คชสร¹, ขจรศักดิ์ ศิริมัย², รักชนกชรินทร์ พูลสุวรรณณธิ³,
วีระวัฒน์ พัฒนกุล⁴, พิภพ วังเงิน⁵ และ ชินวงศ์ ศรีงาม⁶

Phumphakawat Phumphongkhochasom¹, Khajomsak Sirimai², Rakchanokcharin Poonsuwannatee³,
Weerawat Pattanakunchai⁴, Phipop Worchangngem⁵ and Chinnawong Srinagam⁶

¹⁻⁶วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

¹⁻⁶College of Management Innovation Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

Corresponding author E-mail: phumphakawat.ps@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 400 ตัวอย่างคือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 ระดับชั้นละ 30 คน จำนวนทั้งหมด 200 คน และ บุคลากร จำนวนทั้งหมด 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสามารถหาได้จาก การหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีตำแหน่งในสถานศึกษาเป็นนักเรียน โดยรวม พบว่า ด้านการจัดการการศึกษาในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ การสนับสนุน ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ ข้อมูลความรู้หรือเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน

* Received 27 June 2023; Revised 29 June 2023; Accepted 29 June 2023

ในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ พัฒนาเทคโนโลยีในด้านความสามารถอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบนวัตกรรม, พัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, ศตวรรษที่ 21

Abstract

This study has the following objectives: 1) to study an innovation model for developing basic education in the 21st century) to develop an innovative model for developing basic education in the 21st century) to assess an innovative model for educational institution development Fundamental in the 21st century. The sample used in the study of 400 samples were grade 12-6, 30 people per grade. A total of 200 people and a total of 200 personnel using a questionnaire as a primary data collection tool. and using the quota random sampling method. By using the questionnaire as a tool for collecting data and finding the confidence value of the questionnaire can be obtained from Finding Cronbach's Alpha Coefficient

The study found that Most of the respondents were female. under the age of 20 years, having positions in educational institutions as students. Overall, it was found that the overall educational management classified as the most When considering each side in order of average, it was found that the first order was support. Overall learning resources classified as the most When considering each side in order of average, it was found that the first order was knowledge or subject content. The overall student classified as the most When considering each aspect in order of average, it was found that the first priority was the development of technology in terms of ability in the most criteria.

Keywords: Innovation Model, Basic Education Development, 21st Century

บทนำ

ยุคสมัยไทยแลนด์ 4.0 นับว่าเป็นการพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย และมีรายได้มากขึ้น เพื่อให้ประเทศก้าวพ้นจากการเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลาง โดยจะต้องทำการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ และสามารถติดต่อกำขายกับต่างประเทศได้ด้วย สำหรับการศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องมีการพัฒนา” เพื่อการสนับสนุนให้นโยบายในการพัฒนาประเทศดังกล่าวประสบผลสำเร็จโดยการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น การศึกษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ควรมีกันทุกคนและเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และสำคัญมากในชีวิตประจำวันเหมือนคำพูดที่ว่า การเรียนรู้การศึกษานั้นก็เหมือนชีวิตเราและชีวิตก็เหมือนกับการศึกษาเช่นเดียวกัน เพราะทั้งชีวิตเราสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้และนำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตของเราเองการเรียนรู้ของคนเรานั้นเริ่มตั้งแต่เกิดมาแต่การศึกษาและเรียนรู้จริงๆ นั้นจะเริ่มก็ต่อเมื่อเราเริ่มมีพัฒนาการถึงวัยที่เรียนรู้หลังจากที่เกิดมานั้น และตลอดชีวิตเราจะต้องเรียนรู้ไปตลอดมันจึงทำให้รู้ว่าการศึกษาที่จริงแล้วมันมีความสำคัญต่อชีวิตของเรา คนเราทุกคนนั้นต้องการ การศึกษาเพื่อที่จะได้เรียนรู้อยู่ในชีวิตประจำวันเพราะการศึกษาช่วยให้เรารู้ว่าเราควรจะพัฒนาตัวเองเพื่อที่จะใช้ชีวิตในแต่ละวันปรับการใช้ชีวิตให้เหมาะสมและเข้ากับคนอื่นได้ และไม่เป็นภาระของสังคมการศึกษานอกจากจะช่วยให้ความรู้แล้วยังช่วยให้รู้จักเข้าสังคมและพัฒนาตัวเองเพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในหลายๆ ด้านจะได้พัฒนาทั้งบุคคลและประเทศชาติต่อไปแต่การศึกษาในสมัยนี้ยังมีข้อที่ได้อยู่เพราะการเรียนการสอนแต่ละบทเรียนนั้นจะเป็นการเรียนแบบที่กำหนดไว้ โดยระบบการศึกษาเราควร เปลี่ยนระบบให้เหมาะกับตัวเด็กและคนที่เรียนได้พัฒนาตัวเองให้ได้มากที่สุด เพราะอย่างน้อยคนเราก็ไม่ได้ถนัดในด้านที่เหมือนกันการเรียนจึงควรที่จะมีอะไรที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนนั้นใช้ศักยภาพทางด้านที่ถนัดเพื่อนำไปพัฒนาและต่อยอดจะได้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอีกด้วย (clarissaforoklandschools, 2562)

เมื่อแนวโน้มการพัฒนาประเทศมุ่งเน้นที่การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม แล้วการศึกษาของประเทศควรจะพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในยุค “ประเทศไทย 4.0” เมื่อการเข้าถึงเนื้อหาความรู้มีลักษณะเปิด เข้าถึงได้ง่าย การแสวงหาความรู้จึงทำได้เร็ว เด็ก เยาวชนยุคใหม่ มีลักษณะเป็น ชนพื้นเมืองดิจิทัล Digital native ทำให้การเรียนการสอนแบบเก่าในห้องเรียน ที่ใช้วิธีการท่องจำเนื้อหา ตามแผนการสอน ตามกรอบหลักสูตร หรือทำโจทย์ ทำข้อสอบแบบเดิมจึงไม่เหมาะกับการศึกษายุคใหม่ ด้วยปัจจัย

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงแนวคิดทางการจัดการศึกษา คนที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาชาติในยุค 4.0 นอกจากจะต้องมีทักษะจากความรู้ตามหลักสูตรที่ได้จดจำมาแล้ว (Cognitive skills) ส่วนหนึ่งแล้วยังต้องมีทักษะอีกส่วนหนึ่งคือทักษะที่ได้จากการทำงานของสมองส่วนหน้า ซึ่งมาจากการหล่อหลอมฝึกฝน (Non-Cognitive skills) ปฏิบัติให้เป็นคนไม่มั่งง่าย รู้จักใช้ความคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรอง แสวงหาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างสรรค์แนวทางในการพิชิตแก้ปัญหา มีความมุ่งมั่นบากบั่นไม่มั่งง่าย ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเยาวชนทุกคน นอกเหนือไปจากการให้ความรู้เนื้อหาวิชาในตำราเรียน ที่เรียกว่า พุทธิศึกษา พลศึกษา จริยศึกษา และหัตถศึกษา เป็นทักษะที่ทุกคนต้องมีและจะต้องสร้างขึ้น โดยการหล่อหลอมฝึกให้ทำงานชำนาญจนติดเป็นนิสัยที่แสดงออกโดยอัตโนมัติ คำว่า จิตตะ มานะ วิริยะ อุตสาหะ เป็นเพียงความรู้ที่เราสอนให้จดจำ แต่เราไม่เคยปลูกฝัง ในยุคนี้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาทุกระดับ จะต้องทำหน้าที่ให้ครบทั้งสองส่วน คือให้ความรู้และปลูกฝังนิสัยที่เกิดจากการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของสมองส่วนหน้า โดยอาศัยกระบวนการสอน และการฝึกให้ทำซ้ำ ๆ ให้มีความมุ่งมั่นบากบั่นมานะไม่ย่อท้อง่าย ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากองค์ความรู้ผ่านทางนวัตกรรมที่เกิดขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง (สุเมธ หงษ์นาค, 2560)

การบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์และยุคของการปฏิรูปการศึกษาและการกระจายอำนาจทางการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ระดับสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความสามารถและอำนาจในการตัดสินใจ และต้องมีภาวะผู้นำ มีความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ นวัตกรรม เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย การบริหารสถานศึกษาแนวใหม่จึงจำเป็นต้องนำ นวัตกรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ (บุญเลิศ วีระพรกานต์, 2555)

จากนโยบายการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ทางรัฐบาลได้ใช้ในการปรับเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาประเทศ แนวโน้มการพัฒนาประเทศมุ่งเน้นไปที่การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และความสำคัญของการศึกษา ทำให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารจัดการ การนำไปใช้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยและบริบทต่างๆอีกหลายประการ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร ทีมงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการบริหารที่นำมาใช้ สามารถปฏิบัติได้ ถ้ายทอดเป็น และองค์กรหรือสถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กร

แห่งนวัตกรรม ในการรองรับนวัตกรรมเพื่อการบริหารสถานศึกษาต่อไป ด้วยเหตุนี้ทางผู้ศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการนำนวัตกรรมไปช่วงพัฒนาสถานศึกษาและเป็น ประโยชน์ต่อผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง รูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและขนาดตัวอย่าง

ประชากรภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง โดยเป็นนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา และบุคลากร ปีการศึกษา 2565 และ ทราบขนาดประชากรที่ชัด จึงกำหนดขนาด ตัวอย่างดังนี้ โดยการกำหนดความเชื่อมั่น 95 % ค่าความคาดเคลื่อน 10 % โดยใช้สูตรของ Yamane' (1960 อ้างถึงใน พิสนุ พองศรี, 2550)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดย แบ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และ บุคลากร ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) โดยให้ตอบ แบบสอบถามที่ทางผู้วิจัยได้มีการแจกแบบสอบถามให้กับประชากรนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปี ที่ 4-6 และ บุคลากร ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง แบ่งสัดส่วนเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4- 6 ระดับชั้นละ 30 คน จำนวน ทั้งหมด 200 คน และ บุคลากร จำนวนทั้งหมด 200 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ตำแหน่งของท่านในสถานศึกษา เป็นลักษณะคำถามปลายปิด (Closed-end question) ที่มีคำตอบให้เลือก (check list) เพียงคำตอบเดียวจากหลายคำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งข้อความที่สร้างขึ้นมามีทั้งทางบวกและทางลบ มีเกณฑ์ การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนในการวัดระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม มีหลักเกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538)

ค่าเฉลี่ยคะแนน ระดับค่านิยม

4.21 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมอยู่ในระดับเห็นมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง ความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง ความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง ความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.30 หมายถึง ความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุดยิ่ง

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสามารถหาได้จาก การหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เป็นการหาความเชื่อมั่นโดยการทดสอบว่าแบบสอบถามแต่ละข้อมีความสัมพันธ์กับข้ออื่นๆในฉบับเดียวกันหรือไม่ ค่าความเชื่อมั่นจะมีค่า

อยู่ระหว่าง 0.00-1.00 ยิ่งมีค่าใกล้ 1.00 จะยิ่งมีความเชื่อมั่นสูง เกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นมีค่าดังนี้

0.00 – 0.20	ความเชื่อมั่นต่ำมาก / ไม่มีเลย
0.21 – 0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41 – 0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71 – 1.00	ความเชื่อสูง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ SPSS Windows ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ตำแหน่งของท่านในสถานศึกษาโดยหาค่าความถี่และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการศึกษา

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ สถิติเชิงพรรณนา ใช้เพื่ออธิบาย บรรยาย หรือสรุป ลักษณะของกลุ่มข้อมูลที่เป็นตัวเลข ที่เก็บรวบรวมมาซึ่งไม่สามารถอ้างอิงลักษณะประชากรได้ (ยกเว้นมีการเก็บข้อมูลของประชากรทั้งหมด) เช่น ความถี่ ค่ากลาง ค่าการกระจาย เพื่อศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การทดสอบค่าทางสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อใช้หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบนวัตกรรมการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 โดยข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 โดยข้อมูลความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง 1. ด้านการจัดการการศึกษาในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 (SD= 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ การจัดการองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 (SD = 0.46) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด 2. ด้านการจัดการการศึกษาในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 (SD = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ การสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 (SD = 0.45) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด 3. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 (SD = 0.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ ข้อมูลความรู้ และบุคลากร ทั้งสองด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ 4.46 (SD = 0.74) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด 4. ด้านผู้เรียนในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 (SD = 0.625) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับแรก คือ พัฒนาเทคโนโลยีในด้านความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 (SD = 0.47) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 เมื่อทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งในสถานศึกษา แตกต่างกันมีผลต่อรูปแบบนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบด้วยเพศ อายุ ตำแหน่งในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพศผลการศึกษา พบว่า เพศไม่มีผลต่อรูปแบบนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอายุผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งเป็นนักเรียน เป็นผู้ที่ได้รับผลโดยตรงจากการพัฒนาสถานศึกษา จึงมีความต้องการรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ที่ดี จึงมีความ

สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ อายุมีผลต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตำแหน่งในสถานศึกษาผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน เป็นผู้ที่ได้รับผลโดยตรงจากการพัฒนาสถานศึกษา จึงมีความต้องการรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ที่ดี จึงมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ตำแหน่งในสถานศึกษามีผลต่อรูปแบบนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยการศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ด้านการจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมด้านการจัดการการศึกษา ประกอบด้วย การจัดการองค์การ การจัดการบุคลากร ได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด แสดงว่า มีความความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาการศึกษาผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมด้านการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย การวิจัย การออกแบบ การผลิต การใช้ การสนับสนุน การประเมินผล และการเผยแพร่ ได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด แสดงว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้หรือเนื้อหาวิชา บุคลากร วัสดุ เครื่องมือ เทคนิค และอาคาร สถานที่ ได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด แสดงว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ด้านผู้เรียนผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมด้านผู้เรียน ประกอบด้วย นวัตกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีในด้านข้อมูลส่วนตัว การพัฒนาเทคโนโลยีในด้านความสามารถ และการพัฒนาเทคโนโลยีในด้านคุณสมบัติอื่น ๆ ได้รับความพึงพอใจระดับมากที่สุด แสดงว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปฏิกิริยาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งในสถานศึกษา แตกต่างกันมีผลต่อปฏิกิริยาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง แตกต่างกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ตำแหน่งในสถานศึกษา ส่งผลต่อปฏิกิริยาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ เป็นสิ่งที่ทำให้ความต้องการมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการเลือกต่างๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้น เป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีความสัมพันธ์ทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย

โดยจากผลการศึกษาพบว่า อายุ ส่งผลต่อการเลือกปฏิกิริยาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจาก อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม โดยผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งคือนักเรียน คนกลุ่มนี้มักจะมีค่านิยมตามเพื่อน ซึ่งเพื่อนจะมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการตัดสินใจ โดยมักจะชอบความแปลกใหม่ เริ่มมองหารูปแบบนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สนองความต้องการทางการศึกษาหลายๆ ด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ นิคม จารุมณี (2544) ที่ได้ระบุว่า อายุของบุคคลที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน จะมีความคาดหวัง ตลอดจนความสามารถในการเลือกแตกต่างกันด้วย

ตำแหน่งในสถานศึกษา ส่งผลต่อการเลือกปฏิกิริยาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจาก เนื่องจากปัจจัยตำแหน่งในสถานศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้แบ่งปฏิกิริยาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เพื่อที่จะให้รูปแบบนวัตกรรมการศึกษาเหมาะสมกับทุกตำแหน่งในสถานศึกษา โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นนักเรียน เป็นผู้ที่ได้รับผลโดยตรงจากการพัฒนาสถานศึกษา จึงมีความต้องการรูปแบบนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษาที่ดี

นอกจากนี้ผลการวิจัย พบว่า เพศ ไม่มีผลต่อรูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจากแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง มีหลากหลาย ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเพศใด ต่างก็ให้ความสนใจกับรูปแบบนวัตกรรมการศึกษา เพราะการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมต่างๆ ย่อมเป็นผลดีต่อทุกเพศ ไม่จำกัดแค่เพศใด เพศหนึ่งเท่านั้น สอดคล้องกับเพชร ช่างปั้น (2556) และพลสวัสดิ์ คำมุงคุณ (2556) ที่พบว่า เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การศึกษาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

รูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ประกอบด้วยด้านการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน ส่งผลต่อรูปแบบนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษา อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบนวัตกรรมการศึกษา เป็นการผสมผสานองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งหลาย ที่จะเกื้อหนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Seels & Rickey, 1994) ที่พบว่าเทคโนโลยีการศึกษาเป็นทฤษฎีและการปฏิบัติของการออกแบบ การพัฒนา การใช้ การจัดการ และการประเมิน ของทรัพยากรสำหรับการเรียนรู้ สามารถนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล การเรียนรู้ของผู้เรียนได้

โดยจากผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจาก การจัดการศึกษา เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของเทคโนโลยีการศึกษา อาจเรียกได้ว่าเป็นการบริหารงานด้านการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาเน้นในเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ของวิธีระบบ เพื่อจัดดำเนินการหรือบริหารให้การจัดการศึกษาและการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ด้านการพัฒนาการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจาก เทคโนโลยี

การศึกษา เป็นศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับวิธีระบบ โดยมีการจัดรูปแบบองค์การ และวางตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาการศึกษานี้ มีการดำเนินการไปตามขั้นตอนและสอดคล้องกับทรัพยากรการเรียนรู้

ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจากเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่คอยกระตุ้นให้ ผู้เรียนอยากเรียนและเรียนได้ด้วยดี

ด้านผู้เรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เนื่องจาก ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเทคโนโลยี ถ้าเราสามารถทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของผู้เรียน จะเป็นข้อมูลสำคัญที่ นำมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้การจัดการศึกษา ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญที่จะสนับสนุนการเติบโตและพัฒนาของนักเรียนในยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและสังคม นี่คือนวัตกรรมใหม่ของการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนรู้: การใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์เช่นคอมพิวเตอร์และแท็บเล็ตเพื่อเรียนรู้ที่อยู่นอกห้องเรียนและเรียนรู้ในรูปแบบที่สร้างสรรค์กว่าเดิม โดยการเรียนรู้ตามความต้องการของบุคคล และการให้ความสำคัญกับการปรับแต่งกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการและสิ่งที่นักเรียนสนใจ นักเรียนสามารถเลือกเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนของตนเอง เช่น การเรียนรู้อิสระ การเรียนรู้ทีม หรือการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษารูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านทรัพยากร การเรียนรู้ ด้านผู้เรียน แต่ในทุกด้านยังมีจุดอ่อนที่สถานศึกษาควรตระหนักและพัฒนาตามลำดับดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษา ควรมีการเชื่อมหน่วยงานต่าง ๆ บุคลากรและกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อให้การดำเนินการขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุยังวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. ด้านการพัฒนาการศึกษา ควรมีการวิเคราะห์ปัญหา และหาข้อแก้ไขปัญหา จะช่วยในการพัฒนา และเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสอน

3. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ครูต้องเรียนรู้และต้องปรับตัว ไปกับเด็กเมื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมเปลี่ยนเร็ว ครูไม่สามารถเป็นผู้ครอบครองความรู้ได้เหมือนแต่ก่อน เพราะจากนี้ไปการรอตารเรียน รอความรู้ที่ครูถ่ายทอดไม่เพียงพอแล้ว เพราะปัจจุบันเด็กเข้าถึงข้อมูลได้เร็วกว่าการมาเจอครู

เอกสารอ้างอิง

นุจรี ไพบูลย์. (2557). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 2. ใน การศึกษาอิสระ (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรชัย อิน้อย. (2562). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร. ใน การศึกษาอิสระ (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพชร ชาญพันธ์. (2556). ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนอำเภอฟาร์มโพธิ์ 6 จังหวัดพิษณุโลก. การศึกษาอิสระ (การบริหารการศึกษา). วิทยาลัยทองสุข.

- พลสวัสดิ์ คำมุงคุณ .(2556).การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ใน การศึกษาอิสระ (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ลภัสธยาน์ วรกฤติประเสริฐ. (2560). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2. ใน การศึกษาอิสระ (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุพรรณษา บำรุง. (2556). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ใน การศึกษาอิสระ (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุลัดดาวัลย์ อัฐนาค. (2557). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานีเขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.